

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 469/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om styrmedel för att säkerställa att koldioxidutsläpp som hamnar i atmosfären från stora industriella källor upphör

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 469/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Oras Tynkkynen /gröna:

Varför har regeringen inte utrett och infört styrmedel för att säkerställa att koldioxidutsläpp som hamnar i atmosfären från stora industriella källor upphör före mitten av 2030-talet, i motsats till vad regeringen lovat i regeringsprogrammet, och

när ämnar regeringen förverkliga löftet i regeringsprogrammet om dessa styrmedel?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har infört styrmedel för att uppnå målet i regeringsprogrammet. Dessutom har ett understödsprogram på 90 miljoner euro tagits i bruk för att främja avskiljning av biogen koldioxid. Understöd kan sökas utifrån budgivning före mars 2026. Dessutom främjas projekt för avskiljning av koldioxid i och med skattestödet för investeringar i ren omställning fram till utgången av 2027. Finland har också främjat ramarna för permanent lagring av avskild koldioxid genom att ingå samförståndsavtal med Norge och Danmark om transport och permanent lagring av koldioxid.

I dagens läge är avsaknaden av incitament på EU-nivå och halvfärdig EU-reglering det som är mest kritiskt när det gäller att främja avskiljning av koldioxid. Utan långsiktiga investeringsutsikter är det osannolikt att projekten framskrider utan omfattande statliga stödåtgärder. Kommissionen har meddelat att den sommaren 2026 kommer med ett förslag till ändring av utsläppshandelsdirektivet och avsikten är att som en del av förslaget skapa ett EU-omfattande incitament för tekniska sänkor, det vill säga avskiljning och lagring av biogen koldioxid samt lagring av koldioxid som avskilts direkt från atmosfären.

I energi- och klimatstrategin konstateras följande: Om avskiljning av koldioxid inte börjar bli vanligare för att EU-regleringen framskrider för långsamt, ska behovet av normstyrning bedömas. När kommissionen har lämnat sitt förslag till ändring av utsläppshandelsdirektivet och om införande av andra EU-omfattande åtgärder, bedömer regeringen EU-åtgärdernas effektivitet i förhållande till målet i regeringsprogrammet. Med beaktande av skalan på de investeringar som krävs för att påskynda ett storskaligt införande av tekniska sänkor och med tanke på den ekonomiska situationen i Finland är det motiverat att i första hand försöka säkerställa att effektiva åtgärder införs på EU-nivå. När nya åtgärder övervägs behöver det också göras en bedömning av deras inverkan på branschernas konkurrenskraft. Norm- och incitamentstyrningen av avskiljning och utnyttjande av koldioxid är viktiga i synnerhet för skogsindustrin. De har även en stor betydelse för framtida skalning av produktion av bränsle baserat på rent väte.

Helsingfors 2.2.2026

Klimat- och miljöminister Sari Multala